

Yayın Dünyası

Murat Dirican

Rastlantı ve Zorunluluk

Jacques Monod
Çeviri: Vehbi Haçıkadıoğlu
Dost Yayınları
Ankara 1997,
170 sayfa

"Biyolojinin bilimlerin arasındaki yeri, bir bakıma

merkezi, bir bakıma ikincil önemdedir. İkincildir, çünkü canlılar dünyası bilinen evrenin pek önemsiz ve 'özel' bir bölümü olduğuna göre canlıların irdelemesiyle, canlılar dünyasının dışına da uygulanabilecek genel yasalara varılmaz gibi görünür. Fakat bütün bilimlerin son amacı, eğer benim sandığım gibi insanla evren arasındaki bağlantıyı aydınlatmaksa, o zaman biyolojiye merkezi bir yer tanımak gerekir; çünkü biyoloji bütün bilim kolları arasında, henüz 'insanın doğası' sorununun metafizik terimler kullanılmadan ortaya konması olanaksızken, çözülmesi gereken sorunların yüreğine en dolaysız yoldan girmeye çalışandır." diyor Monod. Bir bilim adamı olarak, moleküler biyolojinin ulaştığı noktada elde edilen bilimsel veriler üzerinde duruyor; bunların insanlık tarihinin binlerce yıllık inanç geleneğine, felsefe sistemlerinin evren tasarımlarına hiç de uymadığını öne sürüyor. Evrende yaşamın bir amaç doğrultusunda başlamış/başlatılmış olmasının, tarihinin ve evrimin bir hedefe yönelmiş oluşunun olanaksızlığını gösteriyor; kim felsefi, siyasi kuramların bilimi kavrayış biçimi olan diyalektik materyalizmin açmaz-

larını birer birer ortaya koyuyor. Her düşünce sisteminin ileri sürdüğü evren tasarımının aslında aynı sonuçları doğuran iki farklı kaynaktan beslendiğini gösterir. Kendi tezinin sunduğu ise hücrenin en küçük birimlerinden başlayarak yaşamın kökeni ve evrim sürecinin rastlantısal olduğunu.

Einstein'ın Büyük Yanılgısı

Donald Goldsmith
Çeviri: Fatma Esin Sarmal
Yayınları
İstanbul 1997
192 sayfa

Türkçe'ye kazandırılan popüler bilim kitaplarında önemli bir artış gözleniyor son yıllarda. Kimi bilim çevrelerinin gündemindeki tartışmaların bilim meraklılarına sunulması önemli. Çünkü, temel bilimsel kavramları iyi özümsemeden, eksik bilgi ve yanlış belgelerden yola çıkılarak ortaya atılan fikirler insanların kafalarını karıştırmaktan başka bir işe yaramıyor.

Donald Goldsmith'in Türkçe'ye "Einstein'ın Büyük Yanılgısı" adıyla çevrilen kitabında, son yıllardaki evrenbilim modellerine yönelik tartışmalar ele alınıyor. Tartışmaları popüler bir anlatımla okuyucunun önüne seriliyor.

Ancak, yine de kitabın insanı çeken başlığı biraz "satış" kaygısı ile konulduğu izlenimi uyandırıyor.

Önemli olan Einstein'ı yalançı çıkarmak değil, belki de bilim-

sel bilginin nasıl bir evrim gösterdiğini vurgulayıp göstermek. Çünkü, bilim bugünkü birikimine ulaşana değin sayısız yanlış kuramlardan ve sonuçlardan geçti. Örneğin, bugün söylediklerinin çoğunun yanlış olduğunu bildiğimiz Aristo'yu yadsımak olanaksız elbet.

Kitap ile ilgili söylenebilecek bir başka önemli nokta da, her çeviride olduğu gibi bu çeviride de karşılaşılan dil ve terimleştirme sorunları. Çevirinin, her ne kadar astronomi ve kozmoloji terimlerinin Türkçe'ye çevrilmesinde yaşanan karmaşa göz önüne alınarak yapıldığı söylenebilir de birtakım terimlere bulunan karşılıklarının söz konusu karmaşayı daha da artırdığı gözden kaçmıyor.

İstanbul
Büyük Saray
Mozaikliği
W. Jorbet, B. Erdal, C. Güner
Arkeoloji Sanat Yayınları
İstanbul 1997
96 sayfa

Avusturya Bilimler Akademisi Mozaik Komisyonu ile Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü arasında 1982 yılında bir anlaşma imzalanmıştı. Bu anlaşmanın gereği olarak 1983 yılından 1997 yılına kadar süren ve İstanbul Sultan Ahmet Camii'nin arkasında, günlük hayatın, av ve mitolojiden zengin sahneleri içeren dünyaca ünlü Bizans Saray Mozaikliği araştırıldı, restorasyon ve konservasyonu yapıldı. Tanıtımını yaptığımız bu

kitap 1983 yılından beri Avusturya-Türkiye işbirliğiyle gerçekleştirilen çalışmaların anlatması ve birbirinden güzel mozaiklere yer vermesi açısından değerli bir kitaptır. Türkçe, Almanca ve İngilizce olarak üç dilde yayımlanan metinlerle kitap, uluslararası işbirliğini sayfalarında da yansıtmaktadır. Bu çalışmada 180m² lik saray mozaikliği ve bu mozaiklerin restorasyonu okurların karşısına konuyor. Yalnızca sanat meraklılarına değil, tarihle ilgilenen herkese önerebileceğimiz bir kitap.

Çocuğun Gelişen Aklı

Jane M. Healy
Çeviri: A. Bilge Dicleli
Enka Okulları
İstanbul 1997,
366 sayfa

Nöron gelişim bilimleri ile ilgilenmiş

bir eğitimi ve okuma konusunda deneyimli bir uzman olan Dr. Jane M. Healy, bu kitabında çocukların büyümesi ve gelişiminden sorumlu olan büyüklere, dolaysız ve son derece kolay anlaşılır bir dille sesleniyor. Kitabına yazdığı önsözde ise "Bu kitapta anne-baba ve çocuklara ait pek çok gerçek öykü bulacaksınız, ancak adlar ve diğer kimlik bilgileri değiştirilmiş olarak. Bu deneyimlerin, bana olduğu kadar size de yardımcı olmasını ve çocuğunuzun ya da öğrencinizin zihnindeki harikulade sırların bir kısmını çözebilmeniz de yardımcı olmasını diliyorum." diyor Dr. Jane M. Healy.

Hikâye

Halit Ziya Uşaklıgil
İnceleme
Hazırlayan: Nur Gürani Arslan
Yapı Kredi Yayınları
İstanbul, Ocak 1998
151 sayfa

Hiçbirer'e Dönüş

Oya Baydar
Roman
Can Yayınları
İstanbul, 1998
230 sayfa

Geçmişe Açılan Pencere

Uğur Kökdan
Anı
Yapı Kredi Yayınları
İstanbul, Kasım 1997
137 sayfa

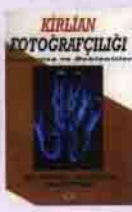

Türkiye'de Geri Kalmışlığın Tarihi

İsmail Cem
İnceleme/Araştırma
Can Yayınları
İstanbul, 1998
509 sayfa

Kirlian Fotoğrafçılığı

Luigi Genaro, Fulvio Guzzon, Pierluigi Marsigli
Çeviri: Semra Tuna
Ruh ve Madde Yayınları
İstanbul, 1995
164 sayfa

Kar Kokusu

Ahmet Ümit
Polisiye Romanı
Can Yayınları
İstanbul, 1998
307 sayfa

Okumak, Anlamak, Yorumlamak

Prof. Dr. Yılmaz Özbek
İnceleme
Gündoğan Yayınları
Ankara, Eylül 1996
115 sayfa

İyinin ve Kötünün Ötesinde

Friedrich Nietzsche
Çeviri: Prof. Dr. Ahmet İnam
Felsefe
Gündoğan Yayınları
Ankara, Kasım 1997
207 sayfa

